

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 91.

Z KRAKOWA DNIA 11. LISTOPADA 1812 Roku WE SRODĘ.

Z Wilna d. 24 Października.

Odezwa do Narodu Tatarskiego od Murzasy Murzy Achmatowicza, Szefa tego szwadronu jazdy Tatarow.

Narodzie, bracia i przyjaciele! Po-
daję wam do wiadomości, iż chcąc oka-
zać dalsze zasługi i usprawiedliwić po-
przedniczą stawę narodu naszego w mi-
stę nam oyczyźnie Polskiej, która dopiero
za najżaskawszą protekcją Wielkiego Bo-
hatyry Napoleona Cesarza i Króla wskrze-
szoną została; prositem wespół z kolegami
służby wojskowej tej samej wiary u
Rządu Litewskiego o dozwoleńie formowa-
nia pułku z narodu naszego Tatarskiego.
Szczęśliwie dla nas prośba ta zamieniona
w uchwałę rządową od J.W. Jenerała dy-
wizyi Hrabi de Hogendorp Adjutanta J. C.
K. Mości, Jenerała Gubernatora Litwy w
imieniu samego Cesarza, z upewnieniem
opieki, w miarę naszych zasług, ofiar i po-
słępowañ w służbie żołnierskiej. Poświę-
citem więc łącznie z dwoma Kapitanami
W.W. Abrahamem Murzy, Koryckim i Sa-
muelem Ułanem część majątku w pomoc
kosztow rządowych, i oraz osobiste usługi
do wyrekrutowania pułku jazdy na etacie
Ułańskim, z szczególniejszey piękności i
wygody żołnierskiej, mundurow. Zacz-
nie się on naprzod formować od pierwsze-
go szwadronu, będzie się zbierał i mundu-
rował w mieście Wilnie nakładem oyczy-

zny. Idźcie więc bracia w ślady zasług
przodków naszych, przez półpięta wieku
szlachetnie tu zamieszkałych. Szanowni
oycowie, wysyłajcie synow waszych;
niech się dorabiają sławy idąc wzorem
Koryckich, Baranowskich, Bielaków, Azu-
lewiczow, i wielu innych Tatarow z męż-
twa i odwagi wojskowej w historyi Pol-
skiej chlubnie umieszczonych. Zacz-
młodzieży pośpieszajcie do placu honoru
wam otwartego. Idźcie wczem ktokolwiek
może, pieszo czyli choć na miernych ko-
niach, za co wam po wartości zapłacono
będzie. Mundury, broń i konie, ktoby
nie miał, dostaniecie. Celem przyymowa-
nia ochotników już się roziechali officero-
wie w Powiaty Nowogrodzki, Miński, O-
szmiański, Lidzki, Kowieński i Kalwa-
ryyski, tam kto kocha honor i oyczyznę
niech się udaie, w czem was bracia zawi-
domiam i proszę. — Takową odezwę W.W.
Podprefekci, plac Komendanci i inne ju-
rydykcye rządowe, w których obrębach
narod Tatarski jest zamieszkały, lub tam
obecny, raczą po meczetach, okolicach i
gromadach, jako gazet i wiadomości nie-
utrzymujących, cyrkularzem obwieścić; o
co ze względu ducha patryotyzmu ma ho-
nor upraszać Szef szwadronu Tatarow.

(Pod.) *Achmatowicz.*

Zgodno z orygi. Kapitan Kwaternistrz
Jan Bazarewski.

Odewa Komitetu siły zbrojney do korpusu żandarmeryi w Wielkiem Xięstwie Litewskim.

Zhawca ludow Wielki Napoleon gromiąc nieprzyjaciół naszey oyczyzny zwyciężkim orężem, nie przepomniał nawet o wewnętrznym obywateli pobycie, uflanawiając korpus żandarmow tak poważny, i tak wielkie za sobą ciągnący pożytki. Udział ten honoru wam się szczególnie dostał. Wy to przezacna Litewska młodzi, dostąpiliście tego zaszczytu, iż będąc tarczą bezpieczeństwa obywateli, zaślępuiecie już miejsce weteranow, którego przelewem tylko krwi i nieskażoną cnotą dokupić się można. Nie zrażaycie się od tego zaciągu; ieżli się iakie z niewyrozmienia początkowe zdrożności wkradły; kommissye do tego celu w departamentach przeznaczone sproftlować one potrafią. Czyfle zamiary Podprefektow połączone z gorliwością obywateli potrafiły ziścić nadzieie kraiu dopesniając w niektórych powiatach zamierzoną żandarmeryi liczbę. Nie dajcie się iedni drugim wyprzedzać w tak chwalebny zawedzie. Pomniycie raczey na to, iż ten korpus z przeznaczenia swego zawsze będzie świetny. Jeżeli w iakiey części będziecie powołani na plac marsowy, chlubne to dla was będzie pole dzielić chwałę zwycięztw z nayspierwszym święta Bohatyrem. Jeżeli zostaniecie w miejscu swojego przeznaczenia, pokażecie światu, że umiecie bydź pogromcami naruszających świętą i nietykalną obywateli spokojność. Komitet siły zbrojney w duchu obywatelskim was do tego wzywa, a honor i mitość oyczyzny doprowadzić potrafi. Dnia 6 Października 1812 w Wilnie.

(Pod.) *Stef. Hr. Grabowski Generał Brygady, Prezydntujący*
Leon Borowski, Sek. Kom. wojsk.

Gdy w każdym czasie dobre chęci obywatelskie dla dobra ogólnego poświęcone zastugią na powszechną zaletę, i stać się powinny chwalebny przykładem dla wszystkich, podaiemy więc do wiadomości ofiary obywateli Trockiego Powiatu na umundurowanie żandarmow tu skompletowanych, którzy zastugując na umieszczenie się w żandarmeryi nie są w możności umundurowania siebie własnym kosztem. To dało pobudkę uczynić odezwę do obywateli, skutkiem której ofiarowano, iako to: JW. Podprefekt Trocki Potrykowki dla całej żandarmeryi dostarczył proporce z należytem i zupełnem onychoporzadzeniem. Prezydent granicznego Sądu Kleczkowski 6 nowych musztukow, kilkadziesiąt łokci płótna dobrego, i pieniędzy rubli 10. Pisarz Grodzki Wrotnowski dał konia z siodłem. Wazgird Choraży Merecki dwie kurtki granatowego sukna podług uniformu, skór 4 i dalsze drobniejsze rekwizyta. Sędzia graniczny Gołciewski płótna łokci 20, skór dwie juchtowych, i pieniędzmi złp. 30. Czyś Major bótow par 50, sukna ciemno fialowego łokci 21, ładownic 10, pendentow 10. Rudnicki Porucznik pałasow 2, pistoletow parę 1. Kanonik Wołczacki pieniędzmi złp. 50. Symonowicz pistoletow parę 1, płótna i dalsze drobniejsze rekwizyta. Zyliński Stanisław pałasz 1, płótna i dalsze drobne rekwizyta. Jan Parkowski parę pistoletow 1, skóry mosiądz i dalsze drobne rekwizyta. Zyliński Alexy kilka skór, sukna łokci 20, mosiądz, pieniędzmi złp. 40, i dalsze drobne rekwizyta.

Obywatele Powiatu Nowogrodzkiego pałasz prawdziwą miłością oyczyzny, znając dobrze, że to uczucie nie czczą

stów gorących, Źeklamacyą, lecz otwar-
tem i dobrowolnem czynieniem tych dla
kraiu ofiar, które nie przechodzą możno-
ści, istotnie się dowodzi, przy zdawaniu
pieszych do pułku 20go kantonistów fla-
rali się łagodną i rozumną perswazyą wy-
obrazić każdemu z flawionych, zaszczyt
służenia w wojsku odrodzonego narodu,
Wybrali kwiat najpiękniejszey młodzie-
ży, nad zamiar wyszłego o umundurowa-
niu przepisu, dali każdemu kantonście,
oprócz leybików, raytuzow i bielizny, koł-
nierze granatowe, halsztuchy pikowane,
guziki, metalowe i kamasze; nader wielu
przesadzając się w hojności patryotycz-
ney, z białego cienkiego sukna leybiki,
chustki iedwabne czarne i kute trzewiki
posporządzali. — JW. Pułkownik dowodca
20go pułku piechoty Adam Biszpiąg, oglą-
dając taki wybor umundurowania Nowo-
grodzkich kantonistów dwoma listami d.
21 i 22 Września, tudzież przyymający w
Słonimie kantonistów tegoż pułku Major
W. Glazer listem d. 21 Września do Pod-
prefekta Nowogrodzkiego pisanemi, szac-
cunek dla tej Powiatu Nowogrodzkiego
ofiary, a wdzięczność swoję dla Podpre-
fekta, który z najwyższą gorliwością i o-
sobistey poświęceniem pracy, do tego się
przykładając, najsilniey własnym wzbu-
dził i zachęcił Powiat przykładem, w naj-
szulszym wyrazili sposobie.

Z Poznania d. 30 Października.

Od ostatniego naszego doniesienia o
przechodach wojskowych przez tutejsze
miało, przeciągały tedy mniej liczne od-
działy, lecz ciągle. Onegdaj zaś przeszły
dwa znaczne oddziały piechoty, a wczoraj
piękne hufce piechoty i jazdy Bawar-
skiej do 2000 ludzi wynoszące. Jutro
przybędzie znowu batalion piechoty Fran-

czukiey 500 ludzi. — Posłać woyska prze-
chodzącego, pomimo dżdżyflą porę od nie-
iakiiego czasu, zawsze rowna; zapal do
boiu i żądzę śpiesznego złączenia się z to-
warzyszami broni na polu chwaty, wy-
rażają wszystkich oblicza: zgoła wszyst-
kich zdać się zajmować myśl wielka:
należć do uzupełnienia zwycięzkiego dzie-
ła największego w dziełach świata Boha-
tyra. — Wśród tysiącznych zatrudnień
rządzenia razem tylu millionami ludu i
kierowania krociami bitnych zaffępow,
wśród ciągłych trudow wożennych, czu-
wa ten Wielki Menarcha z oycowską tro-
skliwością nad losem chorych i ranionych
walecznych [dzieci Marsa. Mielliśmy ten
rozrzewniający dowod w ostatnich dniach,
w których widzieliśmy tu przeszło 100
urzędników zdrowia, tych godnych sy-
now Hipokratesa, pośpieszających do od-
ległych domow cierpienia, dla czynienia
w nich posług lekarskich, i goisnia ran w
świętey sprawie odniesionych.

Z Wiednia d. 29 Października.

*Dalszy ciąg dziennika działań C. K. Au-
stryackiego posiłkowego korpusu.*

Podług nadeszłego od dowodzącego
C. K. posiłkowym korposem, Feldmar-
szałka Xciza Schwarzenberga, z główney
kwatery Paprotni pod d. 21 Października,
połączony korpus stał z woyskiem Sa-
skiem nad rzeką Leszną i nieprzyjaciel u-
siłował kilkokrotnie przepawić się za tę
rzekę, lecz zawsze odparty zostal. Ale
że to stanowisko za nadto było rozwle-
kłe, i otwarte okolice na prawym brzegu
Bugu przewyższającemu w liczbie jazdy
nieprzyjacielowi wielkie wyflawiały ko-
rzyści, dowodzący Feldmarszałek posta-
nowił zatem z całym korpusem przepa-
wić się na lewy brzeg Bugu i zbliżyć się

dó nadciągających mu posiłkow. Opuściło więc wojsko Lesznę i stanęło d. 12 obozem pod Wysoką Litewską; d. 13 udało się do Moszany, a d. 14 do Siemiatycz. Nim przeprawiło się wojsko za Bug, pośląpiło d. 14 kilka nieprzyjacielskich batalionów z Wysoki Litewskiej przeciw stojącemu na końcu lasu Jenerałowi majorowi Suden; stojące pod rozkazami tego jenerała kompanie lekkiej piechoty cofnęły się wolnym krokiem ku Stromykowi Moszany, za którym oczekiwali na nieprzyjaciela Jenerałowie Pflacher i Frelich. Tu rozpoczął się dosyć żywy ogień z dział i ręcznej broni, pod czas którego wystąpił nieprzyjaciel kolonnę wojska przez Manturę dla zagrożenia z boku naszemu stanowisku. Przed wieczorem rozkazał Jenerał Frelich Kapitanowi Poparich od Duka piechoty na tę wieś uderzyć, z której wyparł bagnetem nieprzyjaciela i zakończyła się walka. Nazajutrz przeszedł cały połączony korpus bez najmniejszej straty i w dobrym porządku za Bug, przyczem Major Rommer od pionierów okazał największą zręczność, bo bez pontonów postawił mocny most na tej rzece. Dla zapobieżenia nieprzyjacielskim napadom Xięstwa Warszawskiego, uznał Xcie Schwarzenberg za potrzebne wysłać Jenerała Barona Frelicha z 3 pułkami huzarów przez Międzyrzyc ku Raczynowi, a Pułkownika Scheiter z pułkiem dragonii Biesch ku Siedlcom. Jenerał Frelich natrafił w Raczynie na nieprzyjacielski transport pod zastoną kozaków, z których większą część zabito, a resztę z dowodzącym officerem w niewolę zabrano. — Oba połączone korpusy posłępowały w kierunku Białej i Międzyrzyc. Nieprzyjacielski Jenerał Essen postanowił

uderzyć na nie dwiema dywizjami. Jakoż przednia straż Saskiego Jenerała Gablenz została aż do Młyna na gościńcu do Białej odpartą, ale Jenerał Reynier rozkazał kilka baterii uszykować i wstrzymał zapęd nieprzyjaciela. Kiedy tak nieprzyjaciel był z przodu rażony, Major Del Rio z 1 batalionem Esterhazego piechoty i 2 kompaniami Saskiej piechoty przeszedł pod młynem Kossulskim za rzekę Białą, Podpułkownik Hrabia Latour od głównego sztabu poprowadził 8 kompanii na prawy bok nieprzyjaciela, przyczem Kapitan König od lekkiej piechoty Saskiej, wsparty od Kapitana Weczaja i piechoty Esterhazego zdobył isto funtowe działo. W powtórzonym ataku Podpułkownik Latour, wsparty dzielnie od brygady Saskiej Jenerała Lecoq, odparł nieprzyjaciela od rzeki Białej do pobliskiego lasu, z którego wyparł go znowu i do cofnięcia przymusił Feldmarszałek porucznik Bianchy. Dla zastąpienia swej ucieczki zapalił wieś Wokrzewnicę, ale Bianchy dognął wszelako jego kolonnę w wozie pod Zna i tyle jej artylerją dokuczył, iż w największym nieładzie uciekła drogą ku Brześciu. Noc przerwała walkę, której Xcie Schwarzenberg bez poniesienia znaczącej straty wielką nieprzyjacielowi klęskę zadał i kilka set jeńców zabrał.

Z Paryża d. 27 Października.

Z powodu opanowania miafla Moskwy wyszło tu wiele wierszów.

Rana, którą Xcie Raguzy (Marszałek Marmont) w Hiszpanii odebrał; nie ciąga za sobą żadnych złych skutków. Nie ma potrzeby odjęcia ręki, ani kaleki nie będzie.

W pierwszych 10 dniach bieżącego

miesiąca znajdowało się w szpitalach Paryzkich 573 chorych.

Wczorayszy i dzisiejszy Monitor nie donosi nic daley o uwięzionych trzech jenerałach Mallet, Lahorie i Guidal. Badania odbywają się ciągle ieszcze, a Paryż cieszy się nayspełniejszą spokojnością. Byli ci Jenerałowie, a zwłaszcza Lahorie, należeli do sprawy Jenerała Moreau, i zostawali w Paryżu pod okiem rządu.

Monitor ogłosił

Dwudziesty trzeci Biuletyn Wielkiego Wojska.

W Moskwie d. 9. Października 1812.

Przednia fraż pod rozkazami Króla Neapolitańskiego sioi wzdłuż Nary o 20 mil francuzkich od miasta Moskwy. Nieprzyacielskie wojsko sioi pod Kaługą. Codziennie zachodzą utarczki. Król Neapolitański zawsze jest zwycięzcą i wyparł nieprzyaciela z wszystkich jego stanowisk. — Kozacy pokazują się na bokach naszych. Podjazd z 150 dragonow gwardyi pod dowodztwem Majora Marthod wpadł w zasadzkę kozakow na drodze od Moskwy do Kaługi. Dragoni położyli trupem 300 kozakow i przernęli się; ale 20 z nich pozostalo się na poboiovisku i dostali się w niewolę, pomiędzy którymi znajduje się Major Merthod ciężko ranny. — Xże Elchingi (Marszałek Ney) sioi pod Boghorodkiem. Przednia fraż Wicekróla Włoskiego znajduje się w Troycy na drodze do Demitrowa. — Zabrane Turkom w wielu woynach przez Moskalow chorągwie, które znajdowały się w Kremlinie, postane zostały, wraz z wielu chowanemi tam rzadkościami, do Paryża. Pomiedzy temi rzadkościami znajduje się obraz Matki Boskiej drogiemi kamieniami

wysadzany. (Tu następuje statystyka Moskwy, którą w rejestrach policyi znaleziono. (Później się dosiesie.) Dalej, że zdaie się, iakoby Rostopczyn utracił rożnm i własny pałac w wsi swoiey Woronowie zapalił. (Zobacz artykuł z Wilna pod d. 17 Października w Dodatku do 88 Nru naszej Gazety.)

Pałac Kurakina uratowany między innymi w Moskwie został; mieszka w nim Jenerał Hrabia Nansouty. — Od ośmiudai przyświeca nam słońce. Ciepły tu jest niżeli w Paryżu o tey porze roku. Nie postrzegamy nawet, że w północnym kraju żyjemy.

Xże Reggio (Marszałek Oudinot) który w Wilnie pozostał, wyzdrowiał zupełnie z swey rany.

Moskiewski Jenerał Xże Bagration umarł na rany, które poniosł w bitwie nad Moskwą. — Moskiewskie wojsko nagania spalenie miasta Moskwy. Sprawcy tego czynu są u Moskalow w obrzydzeniu. Uważają oni Rostopczyna iako drugiego Marata. Niechay go społecznosc Angielskiego Kommissarza Wilsona względem tego o nim zdania pocieszy. — Sztab główny drukuje szczegóły o potyczce pod Smoleńskiem i bitwie nad Moskwą, i wymienia po imieniu tych wszystkich, którzy się dobrze popisali. — Kremlin osadzony jest 30 działami i po wszystkich kątach porobione są strzelnice. Zgoła podobnym jest do twierdzy. Założono tam piekarnie i magazyny.

Z Medyolanu d. 13 Października.

Senator Bewara, minister spraw duchownych, zszedł przeszłej nocy nagle z tego świata, a dniem przody umarł po długiey i ciężkiej chorobie Hrabia Pensa, radca stanu i jeneralny dyrektor dobr na-

rodowych i dochodów.

Z Drezna d. 27 Października.

Kapitan Fabrice od głównego sztabu wojska Królewskiego przywiózł tu następujące wiadomości z głównej kwatery 7go korpusu wojska, która d. 22 Października znajdowała się Skryszowie przy Drohiczyńcu:

Nieprzyjaciel czyniąc z boków ku Terespolowi i Kamieńcowi nadaremne usiłowania do wyruszenia połączonych korpusów Austriackiego i Saskiego wojska z korzystnego stanowiska pod Brześciem, przeszedł nakoniec d. 10 Października z większą częścią swojego wojska za Muchawiec pod Butkowem i Kamieńcem i tego samego dnia utworzył kolonny do uderzenia na bok lewy aż ku Brodom. Zachodziła tu słuszna obawa, aby słabo osadzony punkt Brody, przez który nalepować miało cofanie Austriackiego korpusu, nie był pierwej wzięty, niżeli właściwe stanowisko pod Brześciem. Rozkazano zatem w nocy z d. 10 na 11 cofnąć się Austriacko Sakiemu korpusowi, co w zwykłym następstwie porządku. Oba korpusy przeszły przed świtem za rzekę Leszną, popsuły mosty i zajęły za nią stanowisko. Mosty przez które Sasi korpus pod Klinikami i Terapundem przechodził, były tylko rozebrane i podawały nieprzyjacielowi sposobność do przeprowadzenia się. Uderzył przeto około południa żywo na ten punkt lekkim i jedynym pułkiem i 6 działami osadzony, i po znacznej bardzo stracie udało mu się postawić most pod Klinikami dla przeprowadzenia swej piechoty. Jakoż przeszło po nim kilkanaście kompanij Moskiewskich Grenadierów i strzelców. Jenerał Reynier posłał na pomoc lekkiemu pułkowi, który zna-

cznie już był ucierpiał, batalion grenadierów Liebenau i 2gi Xcia Klemensa z rozkazem odparcia nieprzyjaciela za Leszną. Bataliony te postąpiły pod mocnym nieprzyjacielskim ogniem odważnie naprzód; ale zaśląły już przepędzonego nieprzyjaciela przez lekki pułk za Leszną. Nadaremnie ponawiał swoje uderzenia aż do wieczora; zawsze kartaczami i ręczną strzelbą z znaczną bardzo stratą był odparty. Wsie Kliniki i Stoyki zośląły przez obustronne granaty zapalone. W potyczce tej poległ na placu boju Major Metsch od 1go lekkiego pułku, a dowódca jego Podpułkownik Egidy poszrzelony był w piersi i w kilka dni umarł. — Korpus opuścił w wieczor stanowisko nad Leszną, przeszedł d. 14 pod Klimaczewem za Bug i zajął d. 17 wraz z Austriakami pod Białą stanowisko. — Nieprzyjaciel, który od Leszny zwoła bardzo polepował, wyprawił z pod Terespolu 4000 jazdy z 4 działami pod Pułkownikiem Czerniszewem ku Warszawie, który zaszedł już był do Siedlec i Węgrowa, ale przesraszony niespodziewanem wcale przejściem za Bug połączonego wojska, nagle zaczął się przez Kock cofać. Biegący za nim Austriacki Jenerał Frelich mógł tylko tylną jego straż dognać, przyczem zabił 40 kałmuków i szczęśliwym trafem oswobodził kilkunastu zabranych w niewolę Austriackich i Saskich ranionych officerów. — Sasi Major Seydlitz wysłany był d. 18 rano na rozpoznanie ku Zaleszciu; gdy o półtorej mili za Białą uderzył na nieprzyjaciela w przemagającej sile i do cofnięcia do głównego stanowiska przymusił. Przed tem stanowiskiem znajdowało się niemałe bagno, a znajdujące się na nim groble

osadzone były 1 wszym batalionem zgo lekkiego pułku. Nieprzyjaciel przybył tuż za Majorem Seydlitzem i przymusił Saską jazdę do cofnienia się aż na groble do positków. Jenerał Reynier rozkazał lekkiej piechocie Saskiej przeyść przez bagna i z prawego boku niespodziewanie da nieprzyjaciela uderzyć, co rzeczona piechota z zwykłą swoją walecznością tak tręcznie uskuteczniła, iż nieprzyjaciel musiał iednego 12to funtowego działą z zaprzągiem i kanonierami odłąpić. Jenerał Lecoq odebrał rozkaz wspierania tego ataku brygadą Jenerała Majora Stein, do której późniey przyłączyła się dywizya Austryacka Biancha, poczem nieprzyjaciel prześlał z przodu nacierać, cofnąć się z znaczną stratą i ścigany był aż ku Zalesciu. — Królewsko-Saskie woyska zabrały w tey potyczce, oprócz zdobytego działą, 105 jeńców, ale utraciły znowu z żalem sztabowego officera Majora Trotha. — Z poruszeń nieprzyjaciela pokazuje się, iż przez uftawiczną odmianę stanowiska i często zmieniane kierunki wcale odurzony został i siły swoje podzielił. Wysłany od niego, ku Niemnowi (między Słonimem i Grodnem oddział znacznie od Jenerała Mohr porażony został. Zmocnił się wszelako nieprzyjaciel nadeszłą mu częścią dywizyi Riechelieu. Lecz i Austryacko-Saski korpus oczekuje zakilka dni zgiędy dywizyi, iednego korpusu i Polaków w positku. Ażeby zaś nim te positki nadejdą, cokolwiek woysku wypocząć i związek z Warszawą utrzymać, cofnął się Austryacko-Saski korpus d. 19 Października do Kodycz, a d. 20 do Stryszowa niedaleko od Drohiczyzna i tam z tey strony Bugu zajął stanowisko. — Strata Królewsko-Saskich woysk w potycz-

kach d. 11 i 18 Października, wynosi ogółem w zabitych 28 (pomiędzy którymi 3 officerow) w ranionych 248 (pomiędzy którymi 9 officerow) a zabłąkanych i w niewolą zabranych 25 ludzi.

ROZKAZ DZIENNY.

W Chotyczach d. 19 Października.

Jenerał naczelny, Hr. Reynier, widzi się bydź znowu przymuszonym oświadczyć woysku naywiększy szacunek i ukontentowanie, za sprawienie się iego w bitwach nad Leszną i pod Białą. Pierwszy pułk lekkiej piechoty, batalion grenadyerow z pułku Liebenaua, oraz pułki piechoty Xcia Fryderyka Augusta i Xcia Klementsa z dywizyi Jenerała Porucznika Lecoq, niemniey większa część dywizyi Jenerała Porucznika Funka, miały sposobność szczególnego popisania się w tych rozprawach. Użyty iey w tym wysokim stopniu, który się we wszystkich częściach woyska zawsze widzieć daie

Pomimo przewyższającej siły nieprzyjaciela, dla której przed niedawnym czasem musiano zrobić wsteczny obrot, woysko Saskie pokonało go we wszystkich potyczkach. Za kilka dni wytrwania, dopoki nie przybędą znaczne positki, których z pewnością oczekujemy, przywiedziemy nieprzyjaciela do przeszłego iego przykrego położenia.

Jenerał naczelny uważał we wszystkich rozprawach, iż lekka piechota unosząc się właściwą sobie walecznością, wyflawia się zbyt na ogień nieprzyjaciela, rozkazuje zatem, ażeby uwiadomiono szelcow, iż wiele mu zależy na oszczędzeniu tych walecznych żołnierzy i że z większą ostrożnością w czasie ścigania nieprzyjaciela działać mają

Szef sztabu jenerał. Jenerał Major
Langemann.

Z Londynu d. 16 Października.

Z żalem dowiadujemy się z ostatnich listów Lorda Wellington, iż ten wodz nie znajduje się w dobrym stanie zdrowia, i że przy jego wojsku, a nawet przy głównym sztabie wiele znajduje się chorych. W tyle wojska liczą przeszło 200 lekarzów, którzy chorzy w lazaretach leżą.

Jeden raniony pod Salamanką officer pisze co następuje z tego miasta:

"W tej chwili znajduje się w lazaretach tego miasta 250 officerów i 5000 żołnierzy. Od 1go Stycznia czyniliśmy daleko przykrzejsze marsze, niżeli w czterech poprzedzających latach.

Officer od głównego sztabu Jenerała Hill donosi, iż potącoce korpusy Jenerałów Maitland i Roche przy Alikancie nie mogą kroku naprzód postąpić z niedostatku jazdy.

Nadeszły tu niektóre listy i gazety z morza Bałtyckiego. Daniia gotnie się zawsze do odparcia wszelkiego ataku i stawia się w ogromnym stanie obrony. D. 23 Września włożone zostało w portach duńskich embargo na wszystkie okręty. W Zelandyi tworzą dwa wojska. Zgromadzające się w północnej Jutlandyi wynosi 9000, a w Księstwie Holsztyńskim 16,000 ludzi. Obratnim dowodzić będzie Jenerał Ewald.

Następujące doniesienie przybite na Loyds gospodzie sprawiło na giełdzie wielkie wrażenie: "Kontraadmiral Martin powrócił z morza Bałtyckiego na liniowym J.K. Mci okręcie Aboukir.,

Wniesiono ślad, że flota Angielska nie jest więcey użyteczną na morzu Bałtyckiem i topiono się w domysłach. Prawdą zaś jest, że Admirał Martin dla tego opuścił Rygę, iż północne klima jego zdrowia niesłuży i użytym być ma na śro-

dziemnem morzu.

Ministryalna gazeta *Goniec* oznajmia co następuje:

Z Kancelaryi związków zagracnych d. 15 Października.

Dziś rano nadeszły doniesienia od Jenerała Lorda Cathcart z Peterzburga pod d. 22 Września, których treść następująca: — "Marszałek Xże Kutuzow cofnąwszy swoje wojsko z miasta Moskwy, wszedł tam zatem d. 14 nieprzyjaciel. Po bitwie d. 7 cofnął się ten Xże gościncem ku Moskwie; chciał pod tem miaślem znaleźć mocne stanowisko; ale że takiego nie upatrzył, udał się przeto po odprawionej radzie wojennej do innego stanowiska o 20 mil za Moskwą, zostawiwszy nieprzyjacielowi wolny przystęp do miasta. Milicye Kaługskie i okoliczne znajdują się w swoich stanowiskach. Milicya miasta Moskwy złączyła się z Kutuzowem. Oddziały z Rygi i Finlandyi znajdują się w drodze, dla zmocnienia korpusów, do których są przeznaczone.,

Na to rządowe doniesienie odpowiada dziennik *Statesman*: "Oschły biuletyn, który ministrowie wczoraj w wieczor ogłosili, nie zawiera w sobie żadnego zdarzenia, którego byśmy pierwej nieprzepowiedzieli. Zresztą potrzebuje on objaśnienia. Wyrzeczono się w nim nakoniec o szukiwania nas. Prywatne listy, które są późniejsze od intersującego doniesienia Lorda Cathcarta, wystawiają smutny obraz interessów Moskwy. Wiele kupców i majątnych osób gotnie się do opuszczenia Peterzburga. Powszechnem mniemaniem osób, które nie należą do partyi rządowej, jest, iż dla uratowania reszty państwa, potrzeba koniecznie iak najszybciej i pod warunkami, iakie tylko otrzymać można, pokoy zawrzeć.,

D O D A T E K

D O N r o 91.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 11. LISTOPADA 1812 Roku WE SRODĘ

Z Warszawy d. 7 Listopada.

Wiadomości o piątym korpusie nadesłane z Woronowa pod d. 3 Października.

Dnia 29 Września o godzinie 10tej z rana korpus 5ty pod dowództwem J.O. Xcia Poniatowskiego odebrał rozkaz od Króla Neapolitańskiego udania się do wsi Czerykowa, leżącej na gościńcu z Moskwy do Kaługi. Przednia straż nasza złożona z jazdy i 6ciu dział konney artylleryi ruszyła o godzinie 11tej, a w krotce za nią i piechota. W przeciagu 4ch wiorst marszu, przechodząc przez las, nie spotkała nad 10 kozaków, których 50 huzarów z 13go pułku rozpedziło. Wyszedszy na równinę otoczoną lasami, na które leży wieś Czerykow, i uyrzawszy ze wszystkich stron jazdę nieprzyjacielską kilkakroć liczniejszą i przygotowaną do odparcia przedniej strazy, jazda nasza przez obrot szybki Jenerała Levebre Desnoettes nią dowodzącego w okamgnieniu; we dwie linie do boju uszykowana została. Zaledwie nasza artyllerya konna w galop na przod ruszyła, ze wszech stron nieprzyjaciel na jazdę naszą natarł, którego ogień z dział i atak 12go pułku ułanów i szwadronu pułku 5go strzelców dzielnie odparł pokilkakrotnie, nadaremnie usiłując nieprzyjaciel przednią straż z wziętego flanowiska spędzić i do lasu odeprzeć, z ktore-

go gdy wychodzącą spostrzegł naszą piechotę, zaczął zgromadzać coraz więcej sił swoich, a szczególnie piechoty, dla utrzymania się w miejscu stanowiącem dla niego, bo zastaniającem gościnnie idący z Moskwy do Kaługi. Xze Poniatowski rozpoznawszy, że wieś Czerykow przed prawem jego skrzydłem, a lasek przed lewem były najważniejszymi punktami flanowiska nieprzyjacielskiego, wysłał natychmiast batalion dla opanowania wspomnioney wsi, którą nieprzyjaciel opuścić przymuszony, zapalił, a drugi, dla zającia lasku, wśrodku zaś flanowiska swojego kazał postawić kilka dział, obsadziwszy piechotą las wielki pozasobą po prawem i lewem skrzydle. Skoro wieś Czerykow i lasek mały zajętemi zostały, nieprzyjaciel z trzema pułkami jazdy nacierał na artylleryą naszą, wśrodku między lasem i wsią uflawioną; lecz Xze Sułkowski za rozkazem Xcia Poniatowskiego na czele 3ch szwadronów tak szczęśliwie i skutecznie na jazdę nieprzyjacielską uderzył, iż nietylko ją odparł, ale nadto znaczną zadał iey klęskę, mianowicie pułkowi Konnopolskiemu. W ow czas dopiero nieprzyjaciel rozwinął wielkie swoje siły dla wyparcia nas ze flanowiska. Wieś była kilkakrotnie atakowana coraz przez świeże woysko, które ciągle z naszej strony było odparte. W lasku także, który

liczne kolumny nieprzyjacielskie napętnić zaczynały, gdy te niezmiernie w przewyższające sile, mając przed sobą i po bokach mnożstwo szwadronów, końców iego doszły, i wychodząc na równinę zaczęły, rozkazał Xąż Poniatowski piechocie naszej poyść na bagnety, a Xciu Sułkowskiemu z 3ma szwadronami atakować Rzeź była okropna; około 500 ludzi w tem miejscu legło, i nieprzyjaciel zupełnie do lasku odpartym został. Ogień działowy i ręczny trwał do godziny 8mej w wieczor; nasi iednak brzeg lasku utrzymywali. Gdy się to działo na lewem skrzydle i w środku nieprzyjaciel w 3000 jazdy i 10 dział nieustannie usiłował wpaść w prawy bok naszego korpusu, ale waleczność naszej brygady Tyszkiewicza, złożoney z 4go i 12go pułków, oraz dwóch szwadronów pułku 13, odparła 20 ataków, które na czoło, z boku, a nawet z tyłu naszej jazdy nieprzyjaciel przypuszczał, i który w tak nierowney rozprawie ani piędzi ziemi nie mógł uzyskać. Noc ciemna i ulewa przerwały zaciętą bitwę przez sześć godzin trwającą. Nasi utrzymali się we wszystkich stanowiskach, a mianowicie we wsi Czerykowie, którą mieli rozkaz zająć. Strata nieprzyjacielska do kilku tysięcy wynosi, oprócz 500 jeńców, z których 300 tak ciężko było ranionych, że teyże samey nocy i nazajutrz umarli. Z naszej strony 3ch oficerów niższego stopnia, i 160 żołnierzy zabitych, a 300 ranionych. Dzień ten nową chwałą okrył nasze wojsko i iego wodcę.

Odebraliśmy prywatne doniesienie: iż N. Cesarz Napoleon, dnia 19 Października wyjechał z Moskwy do woyska.

Podług także prywatnych listownych doniesień: korpus posiłkowy pod sprawą Xięcia Schwarzenberga, przeszedłszy za Bug w różnych miejscach i pędząc ciągle przed sobą nieprzyjaciela, znajdował się w Bockach, Bielsku i Brańsku, z których to miejsc daley się już miał posunąć, równie iak Francuzkie i sprzymierzone oddziały, które przechodziły przez Warszawę.

Liczny korpus Marszałka Wiktora, miał się udać nad Dźwinę, przeciwko woysku Moskiewskiemu, będącemu pod sprawą Jenerała Wittgensteina; słychać i to: iż część tego korpusu, miała pociągnąć ku Mińsku, dla połączenia się z dywizją Jenerała Dąbrowskiego.

JW. Rożniecki Jenerał dywizyi, Inspektor jazdy, przybył tu od wielkiego woyska. W tych dniach wieziono tędy młyny ręczne zbożowe, zrobione w Paryżu dla woyska Francuzkiego.

Liczne przechody woysk trwałą ciągle przez miasto nasze.

*Dnia 9 i 10 Listopada 1812.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w
Krakowie sprzedawanych.*

	1.	2.	3.	4.
	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Korz: Przenicy	17 — 16	— 15	— 14	—
nowe Zyto	13 — 12	15 — 12	— 11	—
nowy Jęczmień	12 — 11	— 10	— 9	—
— Owsa	6 — 5	15 — 5	—	—
— Jagiel	25 — 24	— 22	—	—
— Grochu	—	—	—	—
— Rzepaku	25 — 24	— 23	—	—

D O N I E S I E N I A.

Podaje się do publiczney wiadomości, iako kopalnia Siarczana prywatna Opatrzność Boska w Czarkowach Powiecie Szkalbmirskim, Departamencie Krakowskiem Siarkę przedniego gatunku w laskach lanych produkuje, nie iest zobowiązana niczem inclsywnie, przedać swoy Produkt od ręki w miejscu Fabryki za mierną cenę. Baż-

dy chęć mający Handlerz Siarki trudniący się raczy wprok do urzędu mayscowego niniejszey Kopalni udać się, czy sam, czy przez Subordynowaną Osobę a poweźmie wiadomość tak o cenie sprzedażney, iak i ilości dostać mogącego Towaru.

Kopalnia Siarczana w Czarkowach d. 10 Oktobier 1812 Roku.

Sąd Policyi Poprawczy Obwodu Krakowskiego podaje do wiadomości niniejszym komu na tem zależy, że od Szymona i Maryany Andruchow odebrano 6 nitek koralikow, spodnica zielona w paski, i dwie koszule grube, do składu Sądowego tu teyszego złożone zoftały, właściciel przeto tych rzeczy w przeciągu iednego roku od daty niniejszey tu zgłosić się ma, i własność swoią udowodnić — inaczey po upłynionym tym terminie rzeczy sprzedane a z zebranemi pieniędzmi wedle prawa postąpiono ztanie. — W Krakowie dnia 10 Października 1812.

Więckowski. Horszowski. Michiński.

Dnia 17 Listopada 1812 r. o godzinie 9tey ranney w domu na Kaźmierzu przy Krakowie pod Nrem 68 w Browarze tamże będącym sprzedane będą przez publiczną licytacją za gotową kurant monetę, war piwa na, Angielskie fabrykowanego, stołu zamoczonego korcy dziesięć, i stołu wyrobionego ćwierci siedm. Zyczący sobie nabyć takowego piwa i stołu zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znaydować. W Krakowie d. 4 Listopada 1812 roku.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. J. D. Kr.

Podaje się do wiadomości, że Intrata tegoroczna dobr Oxy W. Jozefa Wąsowicza dziedzicznych na zaspokoienie Rady Gospodarczey Pułku 14 Jazdy zasekwestrowana i pod 23 Sierpnia r. b. przez W. Karola Grabkowskiego zadzierżawiona (z powodu przez pomienionego dzierżawcę niezłożonego czynszu rocznego) kosztem tegoż a to w moc warunkow licytacyinych szczególniey Punktu 3 dnia 15 Listopada r. b. o godzinie 1 po południu tu w mieście Jędrzeiowie pod Nrem 68 więcey dającemu na nowo wypuszczona zoftanie; każdy więc chęć nabycia tey dzierżawy roczney mający winien iest zaopatrzywszy się w Wadium 450 złp. wynoszące całkowitą summę po licytacyi złożyć się mającą terminu i miejsca wyżej oznaczonego pilnować, gdzie każdego czasu tak warunki licytacyi iako też i urzędowy wyciąg Intraty przeyztzc może. — Datt. w Jędrzeiowie dnia 27 Października 1812.

J. Rzechowski, Kom. P. J. D. Krak.

Trybunał Cywilny pierwszey Instancyi Dep. Krakowskiego, wydziału drugiego zawiadomia niniejszym wierzycieli massy kredalney Jerzego Ożarowskiego z zamieszkania teraz nie wiadomych, iako te: Ur. Mikołaj Roszkowskiego, Stanisława Jeziorowskiego, Floryana Zramirowskiego, Jana Marczyńskiego, Daniela Skowrońskiego, i Kazimierza Młodeckiego, iż plan dystrybucyi rzeczoney massy na dniu dzisieyszym sporządzonym i w kancelaryi W. Pisarza wydziału drugiego złożonym zoftał, wolno przeto każdemu wierzycielowi takowy plan dystrybucyi przeyrzeć i monita swe, iezeli iakowe będzie miał, do protokołu delegowanego W. Assesora Dwernickiego w dniu 7 Grudnia r. b. zadyktować; nieślawiający zaś mają wiedzieć, iż W. Miński Patron za zastępcę Sądowego im dodanym zoftał, a tak co tenże zastępcą imieniem onych wnie sie zaważne uzać będą musieli, Trybunał zaś po upłynionym powyższym terminie wyżej wspomniony plan na relacyą W. Delegowanego, zatwierdzi.

W Krakowie d. 28 Października 1812.

Lewicki, Prezes.

R. Baderski, ek.

Dnia 24 Listopada 1812 R. o godzinie 9 rano, na Targu publicznym na Kleparzu przy domie Ur. Lubowieckiego Intendenta, sprzedawane będą przez publiczną licytacją za gotowe pieniądze, zboże w snopie, i meble, iako to: żyto, pszenica, jęczmień, owies, groch, proso, Tatarska, ziemniaki i siano, — tudzież zwierciadła, komody, stoliki, kanapy, krzesła, landszafty w różnych gatunkach na blasze i na płutnie malowane, w ramach wytłaczanych i niewytłaczanych, zegarek stołowy, filzanki porcellanowe różnego fasonu i t. d. Zyczący sobie nabyć zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znaydować. — W Krakowie d. 7 Listopada 1812 R.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. I. D. K.

Działo się Krakowie dnia 26go Października 1812 roku. W moc zlecenia Trybunału Cyw. I. Inst. Dep. Krakowskiego dnia 14go mca Października 1812 roku do liczby 3558 wydanego.

Na ządanie Ur. Mikołaja Truchnowskiego Administratora Massy rozbiorowej JW. nigdy Hrabi Jozefa Ossolińskiego, w Krakowie przy ulicy Wiśney pod liczbą 278 zamieszkałego, tudzież Ur. Stanisława Miąlskiego Wszęch Praw Doktora, Patrona przy Trybunale Cyw. I. Inst. Departamentu Krakowskiego w Krakowie przy ulicy szerokiej pod liczbą 78 mieszkającego, iako urzędownie tej Massy ustanowionego Kuratora do Spraw.

Ja Wincenty Nowaczyński Restrypsem JW. Ministra Sprawiedliwości w Warszawie dnia 20 Stycznia 1812 roku do liczby 847 wydanym mianowany Wozny przy Trybunale Cywilnym I. Instancyi Departamentu Krakowskiego przy ulicy Gołębiej pod liczbą 254 w Krakowie mieszkający, w Imieniu Prawa i Pandującego zapozwałem Wierzycieli Massy JW. nigdy Hrabi Jozefa Ossolińskiego, iako to: WW. Michała Tomickiego — Jerzego Dobrzańskiego — Stanisława Zarzyckiego — iako Deputatów tejże Massy — tudzież Zgromadzenie XX. S. Barbary w Krakowie — Karmelitów bosych — Altarystów Loretańskich — XX. Franciszkanów podobnie w Krakowie zamieszkałych — Miało Krzanów — Proboszcza Krzanowskiego — W. Jozefa Chomentowskiego — Teresę Konarską — Ludwika Gołyńskiego — Zgromadzenie Panien Bernardynek S. Jozefa w Krakowie — Hanna Maierowicza — Szpital Miałta Krzanowa — Kapelana Kościoła Goźlickiego — Stanisława Brugiewicza — Rektora Akademii Krakowskiej — Jerzego Cichowskiego — Kapitułę Sandomirską — Jozefa Dumna Wąsowicza — Krzysztofa i Floryana Cieszkowskich — Jozefa Hrabi Potockiego — Stanisława Hrabi Stadnickiego — Handel Roeslera i Comp. Warszawską — Kazimierza Rogowskiego — Wikaryuszów Kollegiacji Sandomirskiej — Sukcessorów nigdy Stanisława Ozarowskiego — Michała Złotkowskiego — Bonifacego Ossolińskiego — Daniela Korzeleńskiego — Romualda Hreckiego — Jana Cieniłowicza — Mieszczanów Krzanowskich — Macieja Sobolewskiego — Jana Nepomucena Zakrzewskiego — Augustyna Popiela — Freidę Cyprykową — Annę z Suchockich Klamczyńską — XX. Dominikanów Sandomirskich — Proboszcza Klimentowskiego — Braństwo Rozańca Ustyneckiego — Wawrzeńca Pecherzewskiego — Barbarę Chorkowską — Maryannę Kraiewską — Katarzynę Łęczyską — Stanisława Pieniążka — Maryannę Bugayską — Teodora Nidowicza — Ignacego Nanowskiego — Massę Bankową Karola Szulca — Massę Bankową Frederyka Kabryta — lub do tych Mass Assygnacją mających — Saula Samuela — Andrzeja Odońca — Sukcessorów Mtyńskich — Kazimierza Łęckiego — Xawerego Przemyńskiego — Łukasza Dyżkiewicza — Towarzystwo Banku Wiedeńskiego lub Parcyalistów tego Banku — Barbarę z Zmieńskich Utowiczową — i Sukcessorów Jerzego Utowicza — tudzież W. Seweryna Hrabi Potockiego Sukcessora reszty Massy pozostałej — na ostatek wszystkich innych z zamieszkania niewiadomych Wierzycieli do rzeczoney nigdy JW. Jozefa Hrabi Ossolińskiego Massy, likwidowane lub przyznane mających pretensye — i tymże nakazatem by stosownie do powyżey rzeczoney zlecenia dnia 26go Marca 1812 R. o godzinie 4 po południu przed wyznaczonym Sędzią W. Januszewiczem w domu władz Sądowych w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod liczbą 106 osobiście lub przez Pełnomocnika pod ośrością Prawa stawili się — i swe uciążliwości, jeżeli iakie mieć się sądzą przeciwko Podziałowi tej Massy przez wyżej rzeczonych Administratora i Kuratora zrobionemu w Kancellaryi Podpisarza Ur. Strzeleckiego w tymże domu Władz Sądowych w Krakowie złożonemu — który przepatrzyć każdemu jest welno — do Protokołu wnieśli — Inaczej Podział ten Massy na ządanie strony Powodowey za ważny i neodmienny przez Trybunał uznanym — i zbieg Wierzycieli do tej Massy za ukończony ogłoszonym będzie. — Oświadczyłem na ostatek iż dla Wierzycieli Nieprzytomnych tej Massy Kuratorem Ur. Hyacinty Bienkiewicz Patron tegoż Trybunału w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod liczbą 97 mieszkający na koszt nieprzytomnych wyznaczonym jest.

Wincenty Nowaczyński, Wozny przysięgły T. C. P. T. D. K.